

Van ouwe bokken en jonge ezels

muziek uit de Landen van de 20e en 21e eeuw Lage

van o.a.
Rudi Tas
Raymond Schroyens
Andries Clement

een reis langs alle zielenroerselen van het bestaan

 **Amersfoorts
Kamerkoor**
o.l.v. Rienk Bakker

m.m.v.
Ruben Tekelenburg
piano

informatie en voorverkoop:
www.amersfoortskamerkoor.nl

vrijdag 19 mei
20.15 uur
Sionskerk
Jacob Catslaan 73
Zeist

zaterdag 20 mei
20.15 uur
St. Ansfriduskerk
Jacob Catslaan 28
Amersfoort

Programma

Bernard Zweers
1854-1924

Gebed van den nacht

Julius Röntgen
1855-1932

Negen Oud-Nederlandsche liederen:

5. Ick seg adieu
8. Het vlooch een klein wilt vogelken

Henk Badings
1907-1987

Een oudt liedeken
Satire

Johannes Brahms
1833-1897

Intermezzo in A (opus 118 no.2)
Ruben Tekelenburg, piano

Rudi Tas
1957

Flowers of Life

1. Spring
2. Vitae summa brevis
3. A Birthday
4. My Heart leaps up
5. May
6. Jenny

Ton de Leeuw
1926-1996

Vier liederen (1955)

Ghequetst ben ic van binnen - Twee spreuken - Aloëtte
Jantine Woudstra, sopraan
Henri Brokaar, Pauline van Hulst en Marlies van der Klugt,
blokfluit

Andries Clement
1943-2015

Drie liefdesmadrigen

1. Aan het werk
2. Liefde
3. September

Raymond Schroyens
1933

Beobachtung 2000

1. Amoureuus lied
2. Als ik mijn Anna kussen mag
3. Een oud man in 't jong meiskes schoot
4. Op de dood van Sterre

Daan Manneke
1939

Play on!

Programmatoelichting

Het is heel goed denkbaar dat u bij het zien van het thema 'Ouwe bokken en jonge ezels' geen idee heeft waar dit programma over gaat. Nou, wij zelf eigenlijk ook niet helemaal. Althans, wij laten u een aantal werken van Nederlandse en Vlaamse componisten horen waarvan wij een vermoeden hebben wat de achterliggende gedachte is, maar om nu de zogenaamde 'rode draad' aan te wijzen...? Een paar handvaten kunnen u wellicht toch helpen om dit concert als een eenheid te ervaren. Welke gemoedstoestanden proberen de diverse componisten te verklanken? Hoe wordt de tekst muzikaal vormgegeven? Hoort u verschil tussen de componisten van vóór de Tweede Wereldoorlog, de 'ouwe bokken', en de hedendaagse 'jonge ezels'? In dit programma worden diverse emoties door de componisten belicht, zonder de diepgaande en soms zware klanken die we bij componisten als Brahms en Mendelssohn kunnen horen. Is het misschien juist de directheid die de componisten in dit programma bindt?

We zijn bijzonder trots dat we in dit concert de Nederlandse première, of, in het Vlaams (en mooier!) gezegd: de 'creatie' van *Beobachtung 2000* van Raymond Schroyens hebben. Hij schreef dit werk rond de eeuwwisseling als hommage aan de grote Bach. Hij koos teksten van Nederlandse dichters waarvan de eerste letter van hun achternaam samen B.A.C.H. vormen.

"Ik wens geen Duitse kantate te maken, overwoog ik, dat zullen Bach's hedendaagse landgenoten ongetwijfeld wel doen. Ik wil hem eren vanuit de historische Nederlanden, zoals Bach die zou kunnen gekend hebben!"
(uit de toelichting van Schroyens bij de partituur)

Diverse motiefjes uit muziek van Bach passeren de revue, waarvan sommige misschien alleen de geoefende luisteraar zullen opvallen en andere meer op de voorgrond treden. Het is best voor te stellen dat u op een bepaald moment zult denken: "Hoorde ik daar nou een stukje van *Bist du bei mir?*" en dan heeft u het hoogstwaarschijnlijk goed gehoord. Het ene moment zal de muziek u op de lachspieren werken, het andere moment zal het u raken vanwege de intensiteit. Enerzijds het tafereeltje van het jonge, frisse dier dat met een oude bok wil trouwen om zijn geld, anderzijds de diepe droefheid om het verlies van een geliefde. Is misschien deze mengeling van emoties de bindende factor in dit programma?

De Vlaamse componist Rudi Tas won in 1996 voor zijn koorwerk *Flowers of Life* de 'Gouden Stenvork', een compositieprijs van de Europese koorfederatie EGEC. Zijn compositiestijl werd treffend verwoord:

"De weg die Rudi Tas in zijn compositorische carrière bewandelt, is zowel gebaseerd op respect voor de traditie als op kennis van de nieuwere

componeertechnieken... Al naargelang van de opdracht zal hij nu eens meer bekende wegen bewandelen, dan weer vooruitstrevend zijn. In zijn belangrijkste werken integreert hij deze beide uitersten tot een eenheid. Dat is uitsluitend mogelijk dankzij een zeer degelijk vakmanschap en een grote stilistische beheersing."

De teksten die de componist gebruikt vertolken diverse gemoedstoestanden, die op sommige plaatsen wat rationeel en op andere juist weer heel gevoelig zijn getoonzet.

Andries Clement, de Brabantse componist en oprichter van het Amersfoorts Kamerkoor, koos voor zijn *Drie liefdesmadrigalen* drie dichters die elk in hun eigen taal diverse kanten van de liefde belichten. De kracht van deze muziek is wellicht de eerder genoemde directheid. "Het komt echt binnen" is een reactie die vaak gehoord wordt.

Is dát misschien de gemeenschappelijke factor van de muziek in dit programma? Wij hopen dat u een mooie avond beleeft waarin we, met een lach en een traan, een rondgang maken langs diverse gemoedstoestanden.

Amersfoorts Kamerkoor

 Het Amersfoorts Kamerkoor is een gemengd koor met ruim 20 leden; enthousiaste amateurs die ernaar streven op een muzikaal hoog niveau te zingen. De concertprogramma's zijn vaak opgebouwd rondom een thema. Het repertoire omvat een breed scala aan muziekstijlen en -stromingen. Het koor geeft doorgaans twee concerten per jaar in Amersfoort en zingt daarnaast bij inloopconcerten en in concertseries. Er wordt meestal *a capella* gezongen, maar ook regelmatig samengewerkt met instrumentalisten en solisten.

sopranen: Helma Eijck, Pauline van Hulst, Christine Lemaire, Annelies Scholtz, Hilde Schouls, Jantine Woudstra.

alten: Cailyn Erlandsson, Marlies van der Klugt, Willemien Koster, Monika Marlissa, Yvonne Meijer, Els Monquil, Trees Veerkamp.

tenoren: Henk van Andel, Jan Willem Lignac, Ruud te Nuijl, Ids Smedema, Jan van der Zwan.

bassen: Henri Brokaar, Peter Bruinsma, Jan Heine, Kees Kamperman, Jan Visscher.

Rienk Bakker

studeerde aan diverse conservatoria en is afgestudeerd voor orgel, kerkmuziek en koordirectie. Hij is dirigent van verschillende (project)koren en werkzaam als organist en muziekdocent. Kijk voor meer informatie op zijn website: www.rienkbakker.nl.

Ruben Tekelenburg

rondde zijn conservatoriumstudie af in 2016. Hij profileert zich als een veelzijdig pianist met een klassieke basis. Zo speelde hij in april in het Muziekgebouw aan het IJ samen met drie andere pianisten een 2,5 uur durend stuk van Simeon ten Holt, terwijl hij de week ervoor met een band opnames maakte voor een rockacademie-auditie. Ruben werkt samen met zangdocenten en begeleidt zangleerlingen, maar hij deinst ook niet terug voor deelname aan klassieke concoursen. Ruben vindt het belangrijk dat muziek de luisteraar raakt, ongeacht het genre. Lees meer op: www.rubentekelenburg.nl.

Liedteksten

Bernard Zweers - Gebed van den nacht

De avondhemel drinkt der zonne leste stralen, mild en zoet,
en in 't purperwaas der bronnen zwijmt heur gouden wedergloed.
Om de donk're berkenkruinen trekt de nevelsluier dicht,
en de toppen van de duinen domm'len weg in 't schemerlicht.

Daar verrijst in stillen luister 't koor der starren op hun baan,
in der blaân geheimvol duister trilt het lieflijk licht der maan;
Zwijgend staren kruid en boomen in den glans, die nedervliet,
en het windje op de stroomen krookt hun sluim'rend zilver niet.

De aarde stijgt in offergeuren, rustig rijst en daalt de zee,
glans en schaduw, geur en kleuren smelten saam tot ééne beê.
Liefde hijgt de heem'len tegen, vrede lispelt aarde en sfeer,
en de hemel plengt ten zegen zoeten dauw op aarde neer.

tekst: G. W. Lovendaal (1847-1939)

Julius Röntgen - Ick seg adieu

Ick seg adieu, wij twee, wij moeten sceiden!
Tot op een nieuw so wil ick troost verbeijden.
Ick laet bij u dat herte mijn, want waer ghi zijt, daer sal ic zijn,
tsi vreucht of pijn, altoos sal ick u vrij eigen zijn.

Julius Röntgen - Het vlooch een clein wilt vogelken

Het vlooch een clein wilt vogelken tot mijns liefs vensterkijn.

"Staet op, mijn alderliefste, staet op en laet mij in!
Ick hebbe te nacht gevloghen al door die wille dijn."

"Heb di te nacht gevloghen al door die wille van mi,
so coemt ter halven middernacht ick wil u laten in.
Ick wil u decken warme met mijnen sneewitten arme."

Henk Badings - Een oudt liedeken

Tsagh eens een cnape stervensgeern een valsche, vreedde, boose deern.^{.(vrouw)}
Sei totten cnape: "hael mi terstont dijn moeders herte voor minen hont."
Hi ging en sloeg sin moeder doot en vluchtte metter herte root.
Mer terwijl hi loopt, stuict oppen steen en valt, - dat erme herte meteen.
Al botsen op de harde baan, ving plots dat hert te spreken aan;
Al weenen ving het te spreken aan: "Och, jonge, hebs di seer gedaan?"

*tekst: Victor de la Montagne (1854-1915), naar het gedicht van
Jean Richepin (1849-1926): Y avait un 'fois un pauv' gas*

Henk Badings - Satire

Mensch, verspote nicht den Teufel, kurz ist ja die Lebensbahn,
und die ewige Verdammnis ist kein bloßer Pöbelwahn.
Mensch, bezahle deine Schulden, lang ist ja die Lebensbahn,
und du mußst noch manchmal borgen, wie du es so oft getan.
Mensch, bezahle deine Steuer, sind sie noch so ungerecht,
denn die Macht ha'n Strassenräuber, du bist nur ein armer Knecht.
Bist du nett und zuverlässig, so bist wehrlos für's Gericht,
denn das spart nur böse Teufel, doch die netten Menschen nicht.
Also muck nicht gegen Unrecht, oder geist'ge Sklaverei,
denn du darfst zwar alles denken, nur das Reden ist nicht frei.

Reden darfst du wenn du mitheulst mit den Teufeln und den Hexen.
Hast du eine eig'ne Meinung, wirst zertrampelt wie 'ne Echse.

tekst: regel 1-4 Heinrich Heine (1797-1856), regel 5-12 anoniem

*Mens, spot niet met de duivel, het bestaan is immers kort,
en de eeuwige verdoemenis is geen waandenkbeeld.
Mens, betaal je schulden, het bestaan is immers lang,
en je zult soms nog moeten lenen, zoals je al zo vaak hebt gedaan.
Mens, betaal je belastingen, al zijn ze nog zo onrechtvaardig,
want de schurken hebben de macht; jij bent slechts een arme knecht.
Als je oprecht en betrouwbaar bent, ben je weerloos voor het gerecht:
want daar spaart men alleen de kwade duivels; niet de oprechte mensen.
Dus hou je mond over onrecht en geestelijke slavernij,
want je mag weliswaar alles denken, maar je bent niet vrij om erover te spreken.
Spreken mag je alleen als je heult met de duivels en de heksen.
Wie een eigen mening heeft wordt vertrapt als een hagedis.*

Rudi Tas - Flowers of Life

Spring

Sound the flute!
Now it's mute!
Bird's delight,
Day and night,
Nightingale,
In the dale,
Lark in sky,
Merrily,
Merrily merrily, to welcome in the year.

Little lamb,
Here I am;
Come and lick
My white neck;
Let me pull
Your soft wool;
Let me kiss
Your soft face;
Merrily, merrily, to welcome in the year.

Little boy,
Full of joy;
Little girl,
Sweet and small;
Cock does crow,
So do you;
Merry voice,
Infant noise;
Merrily, merrily, to welcome in the year.

tekst: William Blake (1757-1827)

Vitae summa brevis

They are not long, the weeping and the laughter,
love and desire and hate:
I think they have no portion in us after
we pass the gate.

They are not long, the days of wine and roses:
out of a misty dream
our path emerges for a while, then closes
within a dream.

tekst: Ernest Dowson (1867-1900)

A Birthday

My heart is like a singing bird
whose nest is in a water'd shoot;
My heart is like an apple-tree
whose boughs are bent with thick-set fruit;
My heart is like a rainbow shell
that paddles in a halcyon sea;
My heart is gladder than all these
because my love is come to me.

Raise me a dais of silk and down;
hang it with vair and purple dyes;
carve it in doves and pomegranates,
and peacocks with a hundred eyes;
work it in gold and silver grapes,
in leaves and silver fleur-de-lys;
because the birthday of my life
is come, my love is come to me.

tekst: Christina G. Rossetti (1830-1894)

My Heart leaps up

My heart leaps up when I behold
a rainbow in the sky:
So was it when my life began;
So is it now I am a man;
So be it when I shall grow old,
or let me die!
The Child is father of the Man;
and I could wish my days to be
bound each to each by natural piety.

tekst: William Wordsworth (1770-1850)

May

I cannot tell you how it was,
but this I know: it came to pass
upon a bright and breezy day
when May was young; ah, pleasant May!
As yet the poppies were not born
between the blades of tender corn;
the last eggs had not hatched as yet,
nor any bird foregone its mate.

I cannot tell you what it was,
but this I know: it did but pass.
It passed away with sunny May,
with all sweet things it passed away,
and left me old, and cold, and grey.

tekst: Christina G. Rossetti (1830-1894)

Jenny

Jenny kiss'd me when we met,
jumping from the chair she sat in;
time, you thief, who love to get
sweets into your list, put that in!
Say I'm weary, say I'm sad,
say that health and wealth have miss'd me,
say I'm growing old, but add,
Jenny kiss'd me.

tekst: Leigh Hunt (1784-1859)

Ton de Leeuw - Vier liederen

Ghequetst ben ic van binnen

Ghequetst ben ic van binnen, doorwont myn hert so seer,
van uwer ganscher minnen ghequetst so lanc so meer.
Waer ic mi wend, waer ic mi keer, ic en can gherusten dach noch nachte,
waer ic mi wend, waer ic mi keer, ghi syt alleen in myn ghedachte.

Twee spreuken

I.

Waer synse die vrome heren waren?
daer si ligghen, wast gers ende varen,
niemen soe grote heren en si,
hine moet sterven, alsoe wel als wi.

II.

Wat niet en can ghedoen een man, noch toe ghebringhen,
dat heeft toebracht met hare cracht dwyf saen, met cleinen dinghen.

Aloëtte

Aloëtte, voghel klein, dyn nature es zoete ende rein, so es dyn edel sanc;
daer dienst u met den here allein te love om sine danc.

Daerom ben ic met di ghemein, ander voghel willic ghein dan di myn leven lanc.
Aloëtte, voghel klein, dyn name es zoete ende rein, so es dyn edel sanc;
daer dienst u met den here allein te love om sinen danc.

Andries Clement - Drie liefdesmadrigalen

Aan het werk

Ik kijk mijn zoon.
Hij slaapt, ik schrik
en zie: daar ligt mijn vader.
Ik vraag hen wie ik wezen wil
en of ik die al nader.
Zij zwijgen dat ik verder moet.

Ik kus zijn halsslagader:
Barbara, klopt zij, Barbara.
(zijn mond geurt nog naar tandpasta)
Aan het werk dus, aan het werk!
De slagen der stomheid
zien te verslaan
door kakelend op mijn handen te staan.

tekst: Kees van Kooten (1941)

Liefde

Die ik het meest heb liefgehad, –
't was niet de slanke bruid, met wie ik in 't zoeter leven
mocht dwalen op het duin en droomen in de dreven,
wier hand mij leidde op 't rozenpad;

't Was niet de jonge en teedere vrouw,
die, goede genius, mijn hart, mijn huis bewaakte,
die mij het leven, ach, zoo licht en lieflijk maakte,
met al den rijkdom harer trouw!

"Zoo was 't de moeder van uw kroost,
die u, gelukkige, voor 't offer veler smarte,
deed smaken, onvermengd, het reinst geluk van 't harte,
des levens liefelijksten troost?"

Neen! – die ik 't meest heb liefgehad,
dat was mijn kranke; 't was de moede, de uitgeteerde,
van wie ik leven beide en hopend sterven leerde,
toen ik weenend aan haar sponde zat.

tekst: Peter Augustus de Genestet (1829-1869)

September

September
en ik plukte een roos
en iemand riep:
"Dat mag niet! Die zijn niet van jou..."

De tuin was leeg
en alles was groot en ontzagwekkend om mij heen:
de lucht, het gras, het trillen van mijn hand,
de roos die viel
en die stem die riep:
"Verdriet, dát is van iedereen..."

tekst: Toon Tellegen (1941)

Raymond Schroyens - Beobachtung 2000

Amoureuus lied

Die minne die in mijn hertje leit,
die zal niet einden noch sterven.
Al schijnt dat ik door tegenspoed
mijn lief zal moeten derven.

Al reis ik te land en over zee
en zwerf in vreemde steden,
mijn liefs beeltenis draag ik mee
in mijn genegenhede.

Al ben ik waar mij veel gunst geschiedt,
het buigt geen van mijn krachten;
maar als het hart op mijn lief eens ziet,
zo juichen mijn gedachten.

Sinds dat mijn oog op haar schoonheid viel,
zo zocht ik haar te behagen,
en heb met eerbaarheid in mijn ziel
haar reine gunst gedragen.

Haar heusheid en ook mijn liefde groot,
onz' vriendschap daar beneven,
die zullen duren tot de dood.
Ja, mogelijk na ons leven.

tekst: Gerbrand Adriaanszoon Bredero (1585-1618)

Als ik mijn Anna kussen mag

Als ik mijn Anna kussen mag,
Dan lach ik met Goden lekkernijen.
De zon op 't schoonste van de dag
kan mij min, als haar oog, verblijen.
Laat Febus in het morgenrood
zich vrij met Aurora vermaken,
ik lig liever in mijn Anna's schoot,
en pluk de roosjes van haar kaken.

'k Misgun Jupijn zijn spijtig wijf,
noch Mars zijn boeltje uitgelezen,
laat Bacchus zijn Ceres,
'k wil liever bij mijn Anna wezen.
Haar aanschijn mij ten hemel trekt,
haar oogjes zijn mij zonnestrallen;
ach, als zij mij dat licht onttrekt,
verkwijn ik in een nacht van kwalen.

Ze is altijd tot min bereid
nooit heeft de hare mij verdrotten.
Wat heb ik vaak al aan zoetheit
in haar omhelzingen genoten.
Die vreugd ga nooit uit mijn gemoed,
noch immermeer uit mijn gedachten.
Mijn Anna, ach, hoe zoet, hoe zoet,
is 't in uw armen te vernachten!
Die vreugd ga nooit uit mijn gemoed,
nimmermeer uit mijn gedachten.

tekst: Thomas Arendtz (1652-1701)

Een oud man in 't jong meiskes schoot

Een groen en weelig dier stond lestmaal om te paren
met iemand rijk genoeg, maar in zijn leste jaren.
Het dacht mij wondervreemd. Dus vraagd' ik hoe dat het kwam
dat zij een oude bok tot haar gezelschap nam.
Zij sprak van stonde aan: veel heeft er waargenomen
dat van een ezelsbeen de beste fluiten komen.
Dat ras hij maar en sterft. Pfh! dacht ik, pfh! loze schijn,
gij trouwt en wenst terstond om ongetrouwd te zijn.

tekst: Jacob Cats (1577-1660)

Op de dood van Sterre

Of droom ik, of is het nacht, of is mijn ster verdwenen?
Ik waak, en 't is hoog dag, en 'k zie mijn Sterre niet.
O hemelen, die mij haar aangezicht verbiedt,
spreek mensentaal, en zegt, waar is mijn Sterre henen?

De hemel slaat geluid, ik hoor hem door mijn stenen,^(zuchten)
en zegt, mijn Sterre staat in 't heilige gebied,
daar zij de Godheid, waar de Godheid haar beziet,
en voegt het lachen daar, belacht mijn ijdel^(vergeefse) wenen.
Nu, dood, nu snik, meteen verschenen en voorbij,
nu, doorgang van een steen,^(grafsteen) van een gesteen^(zucht) ten leven,
dun schutsel,^(afscheiding) staat naërbij, 'k zal 't u te dank vergeven.
Komt, dood, en maak mij korts^(snel) van deze koortsen vrij,

'k verlang in 't eeuwig licht te zamen te zien zweven,
mijn heil, mijn lief, mijn God, mijn Sterre, en mij.

tekst: Constantijn Huygens (1596-1687)

Daan Manneke - Play on!

I Canzone

If music be the food of love

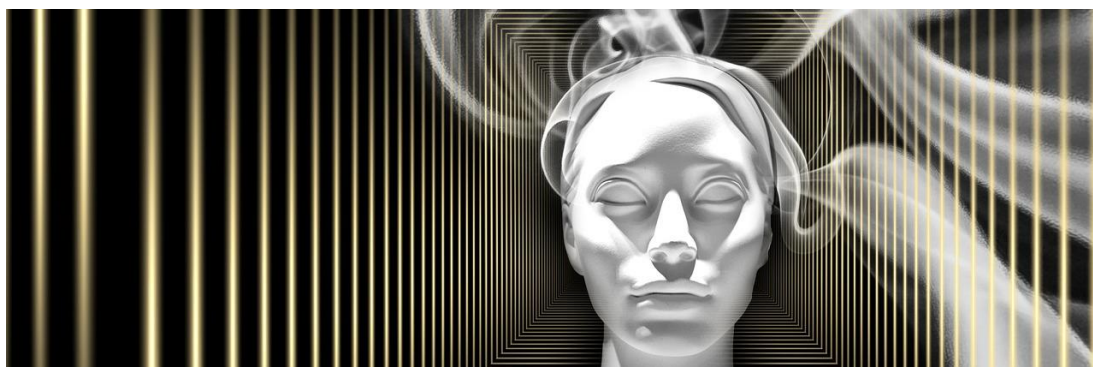
II Bourdon

Wer die Musik sich erkieest hat ein himmlisch Gut bekommen,
weil die Engel insgemein selbsten Musikanten sein.

III Canon

If music be the food of love, play on.

tekst: William Shakespeare (1564-1616) en Maarten Luther (1483-1546)

Genoten van ons concert?

Wij zien u graag weer terug in december op ons kerstconcert, met oude muziek van o.a. Bach, Schütz, Sweelinck, Byrd en Telemann. En natuurlijk kunt u weer naar ons komen luisteren op de Dag van de Amateurkunst (9 september) op één van de concertlocaties in de binnenstad van Amersfoort.

Zin om mee te zingen?

Kijk dan eens op onze website waar ons koor voor staat. Spreekt dit je aan, dan kun je vrijblijvend een repetitieavond bijwonen. Neem daarvoor contact op met de secretaris. Wij repeteren elke dinsdagavond in de Vrije School te Amersfoort. Het is ook mogelijk mee te zingen op projectbasis. Momenteel zijn we op zoek naar een tenor en een bas, maar zangers uit alle stemgroepen zijn welkom om te komen kijken en luisteren.

Ons financieel steunen?

Vindt u ook dat het repertoire van het Amersfoorts Kamerkoor bijzonder is en uitgevoerd moet blijven worden? In deze tijd van bezuinigingen op de amateurkunst is uw financiële steun meer dan welkom. Wanneer u € 50,- of meer doneert, kunt u een jaar lang gratis naar onze concerten. Bij sponsoring door een bedrijf kunnen wij de bedrijfsnaam vermelden in ons programmaboekje. U kunt zich aanmelden via onze website. Uw bijdrage kunt u storten op rekeningnummer NL 73 ABNA 0553 3308 96 t.n.v. Amersfoorts Kamerkoor.

Graag op de hoogte blijven?

 Amersfoorts Kamerkoor

Herinnerd worden aan onze concerten?

U kunt zich hier in de kerk of via onze website inschrijven voor onze mailinglist. Zes weken voor ons concert ontvangt u dan een uitnodiging via de mail.